

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1031

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 5 puncte

Motivare:

Majoritatea hotărârilor selectate, dar și a celor atașate de candidat relevă deficiențe grave în privința capacitații de analiză și sinteză.

În cvasitotalitatea hotărârilor selectate de comisie și a celor depuse de el însuși, candidatul preia susținerile părților fără o minimă sistematizare, cu includerea unor detalii inutile și cu reproducerea integrală a textelor de lege sau a jurisprudenței citate de aceștia, aspect menționat ca fiind depunctabil potrivit Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr.1113/2021, capitolul III, pct. V.17.

Din această carentă în capacitatea de sinteză, rezultă o disproportie vădită între partea din considerente care reia susținerile părților și considerentele propriu-zise.

Spre exemplu, la hotărârea 1 depusă de candidat, sunt preluate susținerile părților cu tot cu structura proprie a acestora (1. / 1.1., 1.2 (i) (ii) etc. pentru reclamantă, I, II, 1., 2., etc. pentru părâtă) și cu omisiunea, pe alocuri, a unor diacritice. Expunerea susținerilor părților ocupă 31 de pagini, în vreme ce raționamentul propriu al instanței doar 7 pagini, existând inclusiv exprimări la persoana I (*"precizăm faptul că"* - p.19, *"actul constitutiv al subscrisei"* - f.29). Aceeași preluare a susținerilor părților cu tot cu structura lor proprie, diferită se regăsește la hotărârea 11 selectată de comisie (I, II, III etc. pentru reclamant, 1, 2, 3, 4, pentru părât) și la hotărârea 14 selectată de comisie (A.1,2,3.... B.1.,2., 3 etc. pentru reclamantă, cu liniuțe pentru intervenientă), ceea ce creează impresia unui colaj, dând hotărârii un aspect neunitar. Nici la hotărârea 3 depusă de candidat, susținerile părților nu sunt suficient de sistematizate: argumentele părâtelei în susținerea excepției necompetenței teritoriale par a fi reluate în integralitate în cuprinsul hotărârii, deși acest lucru nu era necesar.

O sinteză reală a susținerilor părților lipsește și la hotărârea 16 selectată de comisie, în care acestea se întind pe 5 pagini din totalul de 8, fiind preluate ca atare (spre exemplu sunt enumerate în integralitate înscrisurile anexate cererii de chemare în judecată - pag. 2-3) sau în hotărârea nr. 7, depusă de candidat, care are în total aproape 14 pagini, dintre care puțin peste 2 pagini reprezintă motivarea soluției.

Preluarea ca atare a susținerilor părților creează pe alocuri impresia că instanța de recurs ar afirma ceva ce de fapt reprezintă un punct de vedere al părții: (*„Pur și simplu instanța de fond a ignorat prevederile legale menționate anterior (la punctul I), nu a constatat dacă a depus toate documentele solicitate prin certificatul de urbanism, ci dacă a îndeplinit cerințele din (...)"* - pag. 5 par. 3, hotărârea 15 selectată de comisie; „*Instanța de fond nu extrage din contracte prevederi aleatorii și trunchiate pentru a analiza locul desfășurării activității, aşa cum susține recurrenta-reclamantă în cererea de recurs, ci coroborează*

prevederi esențiale din cuprinsul contractelor de cesiune de drepturi de autor încheiate de recurenta-reclamantă, pe care le interpretează apoi judicios.” - pag. 5, hotărârea 17 selectată de comisie)

Lipsa unei sinteze a susținerilor părților presupune și citarea integrală a textelor invocate de acestea și prezentarea cauzelor relevante din jurisprudență în interpretarea dată de parte. Spre exemplu, la hotărârea 12 selectată de comisie, sunt preluate susținerile reclamantului inclusiv cu prezentarea in extenso a articolelor 5, 16, 17 ale Legii 550/2004. Aceleasi texte sunt din nou citate în raționamentul propriu al instanței, fără a fi scoase în evidență ideile esențiale. În mod similar sunt expuse susținerile intimatelor. În hotărârea 14, selectată de comisie, sunt preluate integral susținerile părților, inclusiv cu citarea textelor de lege și a jurisprudenței (pentru reclamantă, decizia 977/2010 a ICCJ), situație ce se regăsește și la hotărârea 16, selectată de comisie.

De asemenea, chiar și în partea de considerente proprii textele de lege sunt uneori redate extensiv, deși doar anumite paragrafe erau relevante. Spre exemplu, la hotărârea 3 depusă de candidat, în analiza pe fond a excepției sunt citate în integralitate textele legale aplicabile, cu toate că doar unele dintre alineatele citate sunt relevante în cauză [pag. 5 - este citat art. 10 alin. (1)-(4), deși doar alin. (3) era relevant]. Practic, dintre cele aproximativ 3,5 pagini ale motivării propriu-zise a soluției, 2,5 pagini sunt ocupate cu citate din prevederi legale.

În hotărârea 18, selectată de comisie, deși se face trimitere la art. 499 C.pr.civ., totuși hotărârea preia considerentele instanței de fond precum și susținerile pe larg ale recurenților, fără a fi sintetizate în mod real (spre exemplu la pag. 4 considerentele instanței de fond par preluate ca atare: „*Tribunalul reține că în cauză, consecutiv nesoluționării efective în nicio modalitate a cererii reclamantelor înregistrate sub numărul ... din data de 08.01.2019 la pârâtul PRIMARUL ORASULUI X prin care reclamantele au solicitat emiterea unui Certificat de urbanism pentru imobilul situat în XI, str....., nr. ... și nr., jud., Carte funciară nr., reclamantele au fost vătămate într-un drept prin nesoluționarea (...)*”).

În unele hotărâri există o disproportie evidentă între expunerea conținutului cererii de chemare în judecată și expunerea poziției părții adverse, care se limitează la o singură frază – de ex., în hotărârea nr. 20, selectată de comisie, se menționează doar: „*Pârâta a depus la dosar întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată.*” (pag. 1)

Or, conform Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor, expunerea poziției pârâtului față de acțiune ar trebui prezentată rezumativ, în ceea ce privește elementele de fapt esențiale și cu semnificație juridică, pentru a se respecta principiul egalității armelor, componentă esențială a dreptului la apărare, ca premisă a respectării principiului contradictorialității.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat – 7 puncte

Motivare:

Exprimarea este, în general, coerentă, dar lipsa diacriticelor în numeroase locuri, combinată cu lipsa unei structuri formale a hotărârii, care face aproape inobservabilă trecerea de la partea expozițivă la raționamentul propriu al instanței ori de la o problemă juridică la alta, afectează această coerență. Din cauza tehnicii de redactare și a structurii deficitare, cele mai multe dintre hotărâri sunt greu de parcurs.

Există și unele erori de tehnoredactare și greseli de gramatică, care deși nu afectează coerența hotărârii în ansamblul său, scad calitatea sub aspectul acestui criteriu: („*Ori, în lipsa unor astfel de probe certe, ...*”, „*Reclamanta a formulat cerere de cumpătare...*”, „*Analizând întreaga situația...*”- hotărârea 12 selectată de comisie; „*exercitarea prerogativelor dreptului de proprietate privată nu este absolut*”- hotărârea 1 depusă de candidat; „*Aceste înscrisuri au fost comunicate prin poștă, cu conformare de primire*”- hotărârea 14 selectată de comisie; *În concepția CEDO, relevant a fost acordarea dreptului la un însoțitor-* p.6, hotărârea 6 depusă de candidat)

Pe alocuri, poate fi reținută o deficiență în ceea ce privește nivelul de elaborare a unor enunțuri și limbajul repetitiv utilizat. De exemplu, în hotărârea nr. 5, selectată de comisie, criticând admiterea unei contestații de către CNSC pe baza unor argumente reținute din oficiu, care nu au fost invocate în contestație, se afirmă: „*Instanța mai reține și că intimata nu contestă neinvocarea aspectelor care au determinat admiterea contestației sale, dar consideră că acestea trebuiau analizate prin raportare la practica UE. Nu se indică însă practică în sensul necesității analizării unei plângeri în baza unor aspecte neinvocate, ci practică la care a făcut referire CNSC în admiterea contestației cu argumentele precizate. Ori (corect era "or", n.n.), această practică poate fi luată în considerare doar în cazul existenței unor critici în sensul susținut de instanțele europene.*”

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Argumentația este, în general, relativ clară și logică în partea de considerente proprii ale instanței.

Totuși, hotărârile candidatului nu sunt caracterizate de o constanță în ceea ce privește claritatea argumentației, fiind greu de caracterizat astfel enunțuri și idei precum cele ce urmează: „*Pentru considerentele expuse, acțiunea ce urmărește ridicarea sechestrului, prin decizie motivată, nu poate fi formulată în temeiul legii contenciosului administrativ, o astfel de acțiune fiind inadmisibilă.*”

Ca urmare a admiterii excepției inadmisibilității, acțiunea a fost respinsă ca inadmisibilă, instanța ne mai soluționând excepția inadmisibilității pentru lipsa procedurii prealabile, aceasta presupunând admisibilitatea acțiunii în temeiul legii 554/2004.” - hotărârea nr. 11, selectată de comisie.

Lipsa completă a sistematizării susținerilor părților și problemele de coerentă în exprimare afectează, inevitabil, și acest criteriu, logica raționamentului fiind dificil de urmărit în lipsa unei structuri minime (spre exemplu, hotărârea nr. 1 depusă de candidat).

Claritatea argumentației este uneori ușor afectată de citarea *in extenso* a textelor legale, care îngreunează lectura (spre exemplu, hotărârea 2, depusă de candidat, la pagina 8, conține aproape în integralitate doar texte legale citate; în hotărârea 15, selectată de comisie, textul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 este citat de două ori, iar conținutul Deciziei nr. 25/2017 a Înaltei Curți de Casătie și Justiție este redat extensiv).

Reproducerea textelor normative face lectura pe alocuri dificilă, mai ales că unele dintre acestea sunt citate chiar de 2-3 ori.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

În general încuviințarea sau respingerea argumentelor părților se întemeiază pe prevederile legale pe care instanța le consideră aplicabile, iar în cazurile în care obiectul litigiului și stadiul procesual implică aprecierea probelor, motivarea hotărârii se raportează și la probatoriu administrativ (spre exemplu, hotărârile nr. 5, 6 depuse de candidat).

În unele hotărâri, fiecare argument al părților este încuviințat sau înlăturat prin luarea lui în considerare în mod expres, făinând cont de principii de drept, texte legale aplicabile și situația de fapt specifică a speței: „*În speță, inspecția s-a desfășurat urmare a solicitării Direcției Generale de Legislație și reglementare în Domeniul Activelor Statului prin adresa nr./07.02.2020, aspect confirmat și de către reclamantă, motiv pentru care sunt aplicabile prevederile mai sus citate când emiterea avizului nu este necesară.*

Reclamanta mai critică necomunicarea adresei în baza căreia s-a declanșat inspecția economico-financiară, fără să arate însă temeiul juridic care impune o astfel de comunicare. Totodată, aduce critici legate de posibilitatea de a se face o sesizare în condițiile precizate, fără însă să aducă argumente în sensul înlăturării aplicabilității textului mai sus citat.

În consecință, și această apărare va fi înlăturată”. (hotărârea 1 depusă de candidat)

Uneori, susținerile părților sunt încuviințate sau înlăturate mai degrabă implicit, dar din context nu se creează impresia că nu s-a răspuns la vreun argument. (hotărârea 17 selectată de comisie)

În alte cazuri însă [exemplificate la lit.a), c)], dat fiind modul nesistemizat în care sunt preluate susținerile părților, doar pe baza lecturii hotărârii este dificil să se conchide că li s-a răspuns în mod complet.

e) Argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat - 7, 5 puncte

Motivare:

În general, raționamentul judiciar pe care se fundamentează soluțiile este expus coherent, într-o înlănțuire logică a argumentelor, deși pe alocuri nivelul hotărârilor în raport cu acest criteriu este afectat de modul dezordonat de preluare a susținerilor părților, care face dificil să se verifice dacă în motivare se răspunde în mod eficient acestora.

Dincolo de aspectele ce țin de structura și coerența hotărârilor, analizate la criteriile anterioare, din considerentele hotărârilor reiese în general o bună tehnică de abordare a cauzelor, în raport cu obiectul lor, cu stadiul procesual și cu susținerile și apărările părților. De exemplu, în hotărârea nr. 8, depusă de candidat, sunt expuse corect limitele controlului judiciar exercitat în recurs, care nu permit o reapreciere a probelor, ci verificarea aplicării legii la situația de fapt stabilită de instanța de fond.

Totuși, prin hotărârea nr. 11, selectată de comisie, o acțiune vizând măsurile asigurătorii dispuse printr-un proces-verbal de sechestrul a fost respinsă ca inadmisibilă pe motiv că nu poate fi formulată în temeiul Legii contenciosului administrativ, cu o argumentație ce ridică întrebarea dacă nu cumva în speță se punea problema necompetenței materiale a instanței de contencios administrativ și fiscal, iar nu a unei necompetențe generale care să atragă inadmisibilitatea.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat – 5, 5 puncte

Motivare:

Majoritatea hotărârilor preiau necenzurat susținerile părților, redând în paragrafe întregi texte de lege citate de acestea, precum și detalii lipsite de relevanță pentru analiza cauzei.

Spre exemplu, la hotărârea 1 depusă de candidat, excepția de neconstituționalitate este prezentată în extenso. Sunt 7 pagini (între 24-31) în care sunt prezentate motivele de

neconstituționalitate, detaliat. Această redare extensivă este inutilă, de vreme ce nu instanța judecătorească, ci CCR le va aprecia temeinicia.

Tot astfel, în hotărârea nr. 11 selectată de comisie, raportat la faptul că acțiunea vizând măsurile asigurătorii dispuse printr-un proces-verbal de sechestrul a fost respinsă ca inadmisibilă, preluarea în detaliu a tuturor susținerilor reclamantei este inutilă; tot astfel apare și citarea mai multor articole din OUG 51/1998 și din LCA [art. 1 alin. (1), plus definițiile actului administrativ, autorității publice și persoanei vătămate], fără extragerea din acestea a ideilor care contează, pentru ca în final concluzia să fie cuprinsă într-o singură frază: *"Coroborând textele mai sus citate, instanța constată că procesul verbal de sechestrul nu a fost emis de către AVAS în calitate de autoritate publică ci în calitate de creditor, în temeiul unei legi speciale, reclamanta nefiind persoană vătămată în sensul prevăzut de legea 554/2004."*

În hotărârea 14, selectată de comisie, există detalii inutile în speță, rezultate pe de o parte din preluarea unor susțineri ale părților legate de fondul raportului juridic în condițiile în care contestația a fost considerată tardivă și, pe de altă parte, din indicarea unor alineate ale textelor aplicabile, inutilizabile în speță.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

În general, dispozitivul este redactat într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare.

Deși nu privește măsurile susceptibile de executare, ci ține de tehnica redactării dispozitivului în ansamblul său, este de făcut mențiunea că atunci când sunt admise ori respinse excepții procesuale nu se indică cine le-a invocat (ex. hotărârile nr. 6, 9, 11, selectate de comisie).

h) Analiza și interpretarea probelor administrative

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Acolo unde obiectul cauzei și stadiul procesual au impus acest lucru, probele aflate la dosar sunt analizate și interpretate adecvat și întregate în ansamblul argumentației (ex. hotărârile nr. 5, 6, depuse de candidat).

Totuși, destul de multe dintre hotărârile evaluate nu conțin o analiză și o interpretare complexă a probelor, ele având o motivare restrânsă și raportată exclusiv la chestiuni de

drept, dat fiind fie stadiul procesual în care au fost pronunțate (recurs, revizuire, contestație în anulare), fie pronunțarea pe o excepție procesuală, fie lipsa de complexitate a acestora.

- i) **Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casătie și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;**

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Jurisprudența Înaltei Curți de Casătie și Justiție și a Curții Constituționale, ca și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului sunt valorificate într-un număr redus de hotărâri, aspect imputabil numai în mică măsură candidatului, având în vedere faptul că, în general, aceste referiri nu erau necesare față de lipsa de complexitate a hotărârilor analizate de comisie.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casătie și Justiție este valorificată, spre exemplu, în hotărârile 8 și 15 selectate de comisie, iar jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este valorificată în hotărârile nr. 5 și 6, depuse de candidat.

Hotărârile nr. 1 și 9 depuse de candidat conțin sesizări ale Curții Constituționale cu excepții de neconstituționalitate, motivate corespunzător sub aspectul condițiilor de admisibilitate prevăzute în art. 29 din Legea nr. 47/1992.

Hotărârea 10 depusă de candidat conține o sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară.

- j) **respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.**

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Judecătorul a înregistrat întârzieri destul de mari la redactarea hotărârilor judecătoarești (în medie, 55 de zile în 2018, 48 în 2019, 28 în 2020, 62 în 2021, 48 în 2022, 13 în 2023).

De asemenea, au fost semnalate și unele întârzieri la termenul rezonabil de soluționare a cauzelor.

Judecătorul a fost purtător de cuvânt al curții de apel, membru al Rețelei de cooperare judiciară în materie civilă și comercială și a participat în comisii de concurs.

V. Punctaj total: 69 de puncte

Data: 20.08.2023

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

**Comisia de evaluare pentru
Secția de contencios administrativ**

Judecător

Judecăto

Prof. Univ

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO